

DE INZET VAN LEEFPATROONMONITORING

Onderzoek naar de meerwaarde in teams wijkverpleging

Betsie van Gaal
Marinke Barnhoorn
Renske Verhoeven
Marijke Mansier

1 maart 2025

VOORWOORD

In dit eindrapport beschrijven we de resultaten van het onderzoek naar *Meerwaarde van Leefpatroonmonitoring*, uitgevoerd in acht teams wijkverpleging bij ZZG zorggroep in de regio Nijmegen. Dit onderzoek richtte zich op de vraag bij welke cliënten met multiproblematiek en een complexe hulpvraag Leefpatroonmonitoring kan worden ingezet, en welke meerwaarde dit biedt voor cliënten, mantelzorgers en zorgverleners binnen teams wijkverpleging. Het voorstel voor dit project kwam tot stand na deelname aan de pilot Cirkelen Rond Je Onderzoek. Gezamenlijk werkten we aan de hand van die methodiek het voorstel uit en startte het project in 2022.

Gedurende de looptijd van 30 maanden hebben vele betrokkenen een waardevolle bijdrage geleverd aan de kwaliteit van dit onderzoek. Wij willen in het bijzonder de leden van de stuur- en klankbordgroep bedanken voor hun (on)gevraagde adviezen. Dankzij hun inbreng kon het onderzoek optimaal worden afgestemd op de doelgroep en leverde een belangrijke bijdrage aan de onderzoeksresultaten.

Daarnaast spreken wij onze dank uit aan de hbov-studenten die hebben meegewerkt aan het verzamelen van gegevens bij de teams wijkverpleging, cliënten en mantelzorgers. Hun inzet en betrokkenheid waren voor het onderzoek van grote waarde. Onze bijzondere waardering gaat uit naar de zorgverleners van de acht deelnemende teams wijkverpleging van ZZG zorggroep. Ondanks de drukte in de hooggespannen post-coronaperiode maakten zij tijd en ruimte vrij om aan dit onderzoek deel te nemen.

Tot slot willen wij de cliënten en hun mantelzorgers hartelijk danken voor hun openheid en waardevolle bijdrage gedurende het onderzoek. Hun ervaringen en inzichten hebben ons in staat gesteld om een goed onderbouwd beeld te schetsen van de meerwaarde die Leefpatroonmonitoring in de praktijk kan hebben. Wij hopen dat dit rapport bijdraagt aan verdere ontwikkeling en toepassing van Leefpatroonmonitoring in de zorg en daarmee aan het verbeteren van de kwaliteit van leven van cliënten en hun naasten.

Samenwerkingspartners

Het onderzoek werd uitgevoerd door het lectoraat Technologie voor Gezondheid van de

**HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES**

in samenwerking met

en

Het onderzoek werd mede mogelijk gemaakt door:

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	7
1 INLEIDING	9
2 UITVOER VAN HET ONDERZOEK	11
2.1 Deelnemers onderzoek	11
2.2 Verzamelen van gegevens	12
3 RESULTATEN	15
3.1 Zorgverleners – bevorderende en belemmerende factoren	15
3.2 Zorgverleners – de meerwaarde van Leefpatroonmonitoring	16
3.3 Cliënten – de meerwaarde van Leefpatroonmonitoring	17
3.4 Mantelzorgers – de meerwaarde van Leefpatroonmonitoring	18
3.5 De rol van de zorgverleners bij de inzet van Leefpatroonmonitoring	19
3.6 Samenwerkingsafspraken tussen zorgverleners en cliënt/ mantelzorger	20
3.7 Ontwikkelde toolbox	20
4 CONCLUSIE	21
5 GEBRUIKTE LITERATUUR	23
BIJLAGEN.....	25
BIJLAGE 1 RESULTATEN ZORGVERLENERS TEAMS WIJKVERPLEGING.....	27
BIJLAGE 2 RESULTATEN CLIËNTEN MET LEEFPATROONMONITORING.....	31
BIJLAGE 3 RESULTATEN MANTELZORGERS.....	33

SAMENVATTING

Leefpatroonmonitoring is een veelbelovende interventie voor cliënten met dementie: behoud van passende zorg en minder belasting voor mantelzorgers. Bij Leefpatroonmonitoring worden in de woning een set bewegingssensoren aangebracht, die de beweegactiviteiten van de cliënt registreren. Na twee weken levert dit waardevolle inzichten in het dagelijkse leefpatroon van de cliënt op. Onduidelijk is of Leefpatroonmonitoring meerwaarde heeft voor voor andere kwetsbare cliëntgroepen in de eerstelijnszorg.

Doelstellingen van het onderzoek

Het onderzoek had vier doelen: 1) **Kennisdoel**: de meerwaarde van Leefpatroonmonitoring voor cliënten, mantelzorgers en zorgverleners in de eerstelijnszorg, inclusief de belemmerende en bevorderende factoren bij de inzet daarvan in kaart brengen. 2)

Professionaliseringsdoel: inzicht in de rol van (wijk)verpleegkundige zorg bij de inzet van Leefpatroonmonitoring en de interpretatie van de monitoringsgegevens. 3) **Veranderdoel**: inzicht in samenwerkingsafspraken tussen cliënten, mantelzorgers en zorgverleners bij de inzet van Leefpatroonmonitoring. 4) **Ontwikkeldoel**: het ontwikkelen van (informatie)materialen en een adviesrapport voor de duurzame inzet van Leefpatroonmonitoring binnen de zorgpraktijk.

Uitvoering van het onderzoek

Het onderzoek werd uitgevoerd in acht teams wijkverpleging van ZZG zorggroep. Door middel van vragenlijsten en interviews werden de ervaringen verzameld bij cliënten met Leefpatroonmonitoring, hun mantelzorgers en de zorgverleners uit de teams. Zorgverleners, cliënten met Leefpatroonmonitoring en mantelzorgers vulden bij de start en aan het eind van het onderzoek een vragenlijst in. Halverwege, vier maanden na de start, volgde het interview.

Resultaten

In het onderzoek namen de zorgverleners, 15 cliënten met Leefpatroonmonitoring en hun mantelzorgers deel. De inzet van Leefpatroonmonitoring bood zowel zorgverleners als mantelzorgers waardevolle inzichten in de zorgvraag van de cliënt, wat leidde tot beter afgestemde zorg en meer rust voor cliënten. Mantelzorgers ervoeren meer rust, minder stress en hadden het gevoel dat de naaste, die zelfstandig thuis woonde, veilig was. Mantelzorgers en zorgverleners werkten samen bij de inzet van Leefpatroonmonitoring en kregen door de monitoringsdata inzicht in het dagelijks leefpatroon en de zorgvraag van hun naaste of cliënt(en). Samenwerkingsafspraken werden verwerkt in het zorgdossier van betreffende cliënten. Aan de hand van alle opgehaalde informatie werd een toolbox ontwikkeld, die de zorgpraktijk ondersteunt bij de inzet van Leefpatroonmonitoring.

Conclusie

Leefpatroonmonitoring biedt meerwaarde voor kwetsbare ouderen in de eerstelijnszorg door aanvullende data inzicht te geven in de zorgvraag, zodat de zorg beter kan worden afgestemd op de individuele situatie van cliënten. Essentieel daarbij is de samenwerking met mantelzorgers te verwerken in het zorgdossier en de zorgprocessen.

1 INLEIDING

Binnen ZZG zorggroep worden al sinds 2015 projecten naar de inzet van Leefpatroonmonitoring (zie kader 1 voor toelichting) bij cliënten met dementie in de eerstelijns uitgevoerd. Die projecten maakten duidelijk dat Leefpatroonmonitoring van toegevoegde waarde is voor de cliënten, de mantelzorgers en de zorgtrajectbegeleiders.¹ Vervolgens wilde ZZG zorggroep meer inzicht krijgen in de mogelijkheden van Leefpatroonmonitoring bij andere cliëntdoelgroepen in de teams wijkverpleging.

Kader 1 Leefpatroonmonitoring

Leefpatroonmonitoring bestaat uit het plaatsen van zes bewegingssensoren (geen camera's) in het huis van de cliënt. Na het plaatsen van de bewegingssensoren wordt twee weken na het aanbrengen van de sensoren inzicht verkregen in het dagelijks leefpatroon van de cliënt thuis. Het bevestigen van de sensoren gebeurt op plaatsen waar de cliënt in huis doorgaans komt: in de hal bij de voordeur, het toilet, de keuken bijvoorbeeld de koelkast, de huiskamer en de slaapkamer door middel van een bedsensor. De sensoren tezamen 'monitoren' de beweegactiviteiten van de cliënt in huis gedurende de dag. Hierdoor krijgen de zorgverleners en de mantelzorger inzicht in het dagelijkse leefpatroon van de cliënt/hun naaste via de Casemanagertool (de digitale app voor zorgverleners) of de mantelzorger app (de digitale tool voor mantelzorgers).

Sinds 2024 vervangt de term Leefpatroonmonitoring de oude naam Leefstijlmonitoring.³

Binnen de eerstelijnszorg is de zorgtrajectbegeleider (casemanager dementie) verantwoordelijk voor het indiceren van Leefpatroonmonitoring bij cliënten met dementie. De zorgtrajectbegeleider heeft, vaak in samenwerking met de mantelzorger, toegang tot de monitoringsdata. Op basis van deze data wordt de zorg afgestemd en vastgelegd in het zorgdossier van de cliënt.

Voor cliënten zonder dementie ligt de indicatiestelling bij de wijkverpleegkundigen binnen de teams. Voor deze nieuwe doelgroep dienen de zorgverleners in de teams wijkverpleging de inzet van Leefpatroonmonitoring te bespreken met de cliënten en hun mantelzorgers. Voor de betrokken zorgverleners betekent dit een uitbreiding van hun takenpakket. In de wijkteams ontbreekt het inzicht in welke specifieke cliëntgroepen daad werkelijk baat hebben bij de inzet van Leefpatroonmonitoring. Aangezien het een nieuwe doelgroep betreft, is nog onvoldoende duidelijk welke knelpunten kunnen ontstaan wanneer zorgverleners uit de teams een rol op zich nemen bij de inzet van Leefpatroonmonitoring.

ZZG zorggroep investeerde de afgelopen jaren in voorlichting over Leefpatroonmonitoring. Om zorgverleners binnen de teams wijkverpleging vertrouwd te maken met de toepassing hiervan, is bij uitbreiding naar nieuwe doelgroepen aanvullende scholing noodzakelijk. Zorgverleners in de teams wijkverpleging hebben beperkte of geen ervaring met Leefpatroonmonitoring en of het interpreteren en verwerken van de monitoringsdata. Daarnaast is er onduidelijkheid over de wijze waarop de samenwerking met mantelzorgers dient te worden vormgegeven. Zo is niet altijd duidelijk welke verantwoordelijkheden bij de

mantelzorger liggen en welke bij de zorgverlener. Uiteindelijk is het belangrijk na de gaan in hoeverre de beschikbare informatie aansluit op de behoeften van de nieuwe doelgroep en hun mantelzorgers.

Om de toepassing van Leefpatroonmonitoring uit te breiden naar een nieuwe doelgroep, werd in 2021 in samenwerking met de HAN University of Applied Sciences (HAN), medewerkers van ZZG zorggroep en netwerk 100 een gezamenlijk onderzoeksvoorstel opgesteld door deel te nemen aan de pilot Cirkelen Rond Je Onderzoek van de Hogeschool Utrecht. Met behulp van ZonMw-subsidie in 2022 van start ging.² Hierbij was een belangrijk uitgangspunt dat een cliënt thuis veilig *‘zo lang mogelijk een gewoon en zinvol leven leidt’*.

Onderzoeksvraag

Wat is de meerwaarde van Leefpatroonmonitoring voor zelfstandig alleenwonende kwetsbare ouderen met multimorbiditeit en multiproblematiek die een meervoudige hulpvraag hebben en wat zijn de bevorderende en belemmerende factoren bij de inzet van Leefpatroonmonitoring?

Deze onderzoeksvraag omvatte de volgende **vier doelen**:

1. **Kennisdoel:** de meerwaarde van Leefpatroonmonitoring voor cliënten, mantelzorgers en zorgverleners in de eerstelijnszorg, inclusief het in kaart brengen van de belemmerende en bevorderende factoren bij de inzet ervan.
2. **Professionaliseringsdoel:** inzicht krijgen in de rol van (wijk)verpleegkundige zorg bij de inzet van Leefpatroonmonitoring en het interpreteren van de monitoringsgegevens.
3. **Veranderdoel:** inzicht in samenwerkingsafspraken tussen cliënten, mantelzorgers en zorgverleners bij de inzet van Leefpatroonmonitoring.
4. **Ontwikkeldoel:** het ontwikkelen van (informatie)materialen en een adviesrapport voor de duurzame inzet van Leefpatroonmonitoring binnen de zorgpraktijk.

2 UITVOER VAN HET ONDERZOEK

In 2022 startte ZZG zorggroep met dit actieonderzoek. Teams wijkverpleging die belangstelling hadden om deel te nemen, konden zich hiervoor opgeven. Tijdens de startbijeenkomst werd informatie over het onderzoek gedeeld, gevolgd door twee workshops: 1) 'Wat is Leefpatroonmonitoring', gepresenteerd door Sensara^a; 2) 'Communiceren met cliënten: het belang van ieders perspectief herkennen', gepresenteerd door een trainer⁴ van het Lectoraat Technologie voor Gezondheid van de HAN.

2.1 Deelnemers onderzoek

Na de zomer 2022 vond een informatiebijeenkomst plaats voor de teams wijkverpleging die zich hadden aangemeld. Tijdens deze bijeenkomst werd de opzet van het actieonderzoek toegelicht dat bestond uit het verzamelen van onderzoeksdata en trainingen voor vertegenwoordigers uit elk team. Uit de deelnemende teams wijkverpleging werden alle zorgverleners uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek, met uitzondering van stagiaires en zorgverleners die tijdelijk in het team werkten.

Na de eerste drie trainingsbijeenkomsten⁴ (zie kader 2) bespraken de zorgverleners binnen hun team welke kwetsbare cliënten (cliënten met multimorbiditeit en multiproblematiek en een meervoudige hulpvraag) die zelfstandig alleen wonen, in aanmerking kwamen voor de inzet van Leefpatroonmonitoring. Cliënten met dementie werden hierbij uitgesloten, omdat de ervaringen met Leefpatroonmonitoring met deze doelgroep bekend zijn. Zodra een geschikte cliënt was geïdentificeerd, werd de wens tot inzet van Leefpatroonmonitoring ook met de mantelzorger besproken. Als Leefpatroonmonitoring bij een cliënt werd ingezet, werden zowel de cliënt als de mantelzorger uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek.

Kader 2 Trainingen inzet Leefpatroonmonitoring deelnemende teams wijkverpleging

Tijdens de drie communicatietrainingen werd ingegaan op:

1. De principes van waarderend communiceren⁵ met een positieve focus voor de zorgverlener namelijk gericht op de perspectieven voor de cliënt: Wat gun je de cliënt afgestemd op de zorgvraag?
2. De cliëntcasussen uit het eigen team wijkverpleging waarbij één (cliënt)persona per team werd gemaakt; welke cliënt komt op basis van welke argumenten in aanmerking voor Leefpatroonmonitoring?
3. Het gezamenlijk ontwikkelen van hulpkaarten om in gesprek te gaan met de potentiële cliënt diens mantelzorger en collega's uit het team. Welke vragen leven er en wat is een mogelijk passend antwoord daarop?

Tijdens de daaropvolgende tweemaandelijksse ervaringsbijeenkomsten werd ingegaan op:

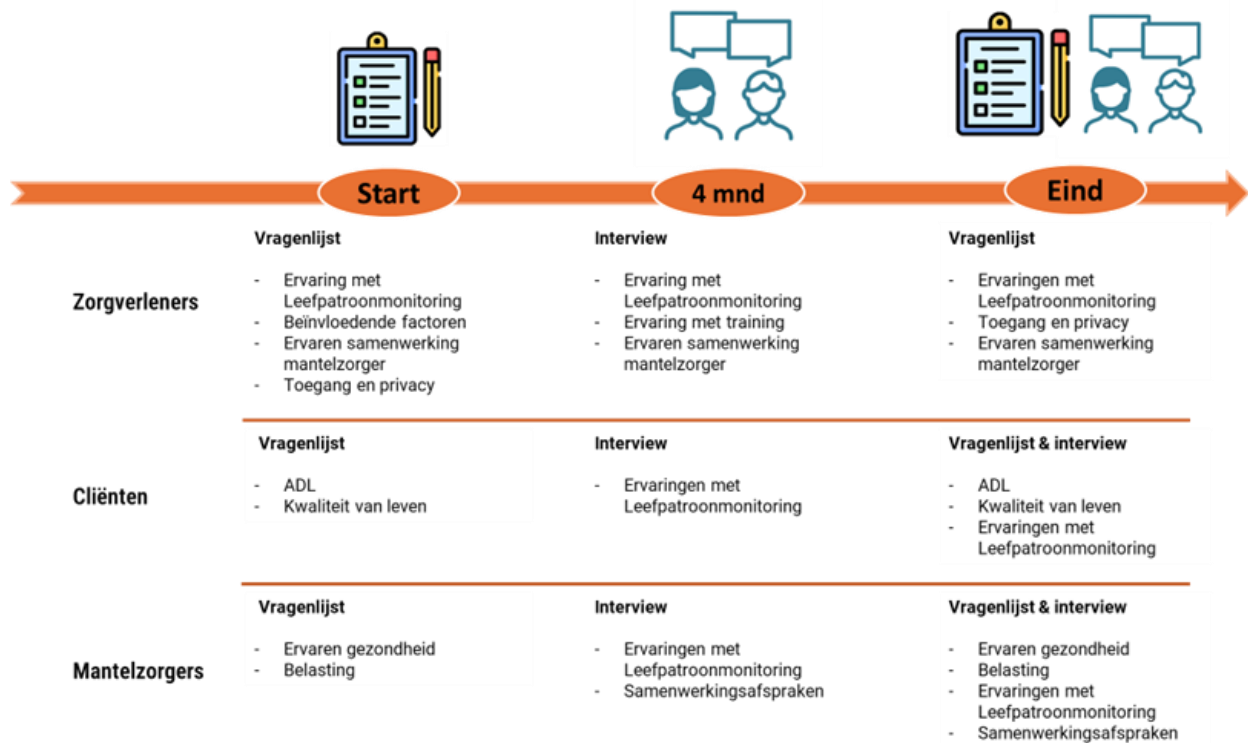
1. Ervaringen (waaronder de knelpunten) van de zorgverleners met de inzet van Leefpatroonmonitoring & de interpretatie van de monitoringsdata.
2. Ondersteuningsbehoefte bij het in gesprek gaan met de cliënt/mantelzorger/collega's.
3. Casussen aangedragen door zorgverleners uit de teams wijkverpleging.

^a Sensara is de leverancier van Leefpatroonmonitoring, <https://www.sensara.eu/leefstijlmonitoring>

2.2 Verzamelen van gegevens

Tijdens het onderzoek werden op drie momenten gegevens opgehaald bij de zorgverleners, de cliënten en de mantelzorgers, welk schematisch zijn opgenomen in Figuur 1.

Figuur 1 Dataverzamelmethoden bij zorgverleners, cliënten en mantelzorgers

De **zorgverleners** ontvingen bij de start en afronding een online vragenlijst over: 1) de ervaring met de inzet van Leefpatroonmonitoring, 2) de samenwerking en afspraken met de cliënt en diens mantelzorger en 3) opslaan en toegang tot gegevens van de bewegingssensoren. De eerste vragenlijst bevatte ook vragen die ingingen op de bevorderende en belemmerende factoren. Halverwege het onderzoek vonden interviews plaats met één of twee zorgverleners uit elk team. Onafhankelijke onderzoeksassistenten gingen tijdens dat interview in op: 1) de ervaringen met en verwachtingen bij de inzet van Leefpatroonmonitoring, 2) de ervaring en behoefte aan ondersteuning en 3) de ervaren samenwerking met de mantelzorgers.

Bij **cliënten** met Leefpatroonmonitoring werd bij start en aan het eind van het onderzoek een vragenlijst mondeling afgenomen door onafhankelijke onderzoeksassistenten. De **mantelzorgers** vulden op die momenten de vragenlijst online in.

De **cliëntenvragenlijst** ging in op 1) de zelfredzaamheid met betrekking tot de algemeen dagelijkse levensverrichtingen,⁶ 2) de ervaren kwaliteit van leven⁷ en 3) de inzet van Leefpatroonmonitoring. De cliënten kregen hierdoor een ADL-score. De kwaliteit van leven betrof vijf thema's: 1) liefde en vriendschap, 2) denken aan de toekomst, 3) dingen die u waardevol doen voelen, 4) genieten en plezier hebben en 5) onafhankelijkheid.

Na vier maanden werden de cliënten uitgenodigd voor een interview over: 1) hun ervaringen met de inzet van Leefpatroonmonitoring, 2) de gemaakte afspraken met de zorgverlener(s) en 3) de toegang tot de data in de Casemanagertool met aspecten rondom privacy.

De *mantelzorgervragenlijst* bij de start en aan het eind van het onderzoek ging in op 1) de mantelzorgbelasting,⁸ 2) de gemaakte afspraken met de zorgverlener(s) en 3) de toegang tot de data in de Casemanager tool met aspecten rondom privacy. Tijdens het interview halverwege het onderzoek werd ingegaan op de ervaringen met Leefpatroonmonitoring en de samenwerkingsafspraken met de zorgverlener(s).

3 RESULTATEN

Bij de start vulden in totaal 61 zorgverleners uit de acht teams wijkverpleging de eerste vragenlijst in over de belemmerende en bevorderende factoren bij de inzet van Leefpatroonmonitoring, waarvan 41 volledig werden ingevuld. Na vier maanden namen in totaal 12 zorgverleners deel aan een interview. Bij de afronding van het onderzoek vulden 28 zorgverleners de laatste vragenlijst in.

In totaal werden 17 cliënten en hun mantelzorgers geïnccludeerd in de acht teams wijkverpleging. Twee cliënten vielen af voordat zij de eerste vragenlijst konden invullen (één cliënt overleed en een andere cliënt kreeg een complicatie en moest elders revalideren). De overige 15 cliënten en mantelzorgers voltooiden de eerste vragenlijst. Na vier maanden namen acht cliënten en negen mantelzorgers deel aan het interview. In de afrondende fase vulden 11 cliënten en mantelzorgers de vragenlijst in. Tabel 1 bevat een overzicht van alle respondenten per data verzamelmoment. In bijlagen 1-3 zijn de kenmerken van de respondenten opgenomen in de tabel per doelgroep.

Tabel 1. Respondenten per data verzamelmoment

	Vragenlijst bij de start	Interview na 4 maanden	Vragenlijst na 8 maanden
Zorgverleners	61 (41 volledig)	12	28
Cliënten	15	8	11
Mantelzorgers	15	9	11

3.1 Zorgverleners – bevorderende en belemmerende factoren

De vragenlijst voor zorgverleners bij aanvang van het onderzoek bood inzicht in de belangrijkste factoren bij de inzet van Leefpatroonmonitoring. Deze factoren zijn schematisch weergegeven in figuur 2. Bijlage 1 bevat alle opgehaalde resultaten van de zorgverleners. Hieronder worden de belangrijkste bevindingen toegelicht.

Kennis en houding ten opzichte van Leefpatroonmonitoring: Bij aanvang gaf de helft van de zorgverleners aan voldoende kennis te beschikken voor de inzet van Leefpatroonmonitoring, inclusief het gebruik van de Casemanager tool. Daarnaast stond 68% van de zorgverleners positief tegenover de implementatie van Leefpatroonmonitoring voor cliënten in hun team.

Verwachte voordelen bij de inzet van Leefpatroonmonitoring: Zorgverleners (59%) verwachtten dat Leefpatroonmonitoring meer inzicht zou bieden in de gezondheidssituatie van de cliënt. Daarnaast verwachtte 73% dat de veiligheid voor de cliënt beter gewaarborgd is met de inzet van Leefpatroonmonitoring, en verwachtte 68% dat de zorg beter aansluit op de situatie en behoeften van de cliënt.

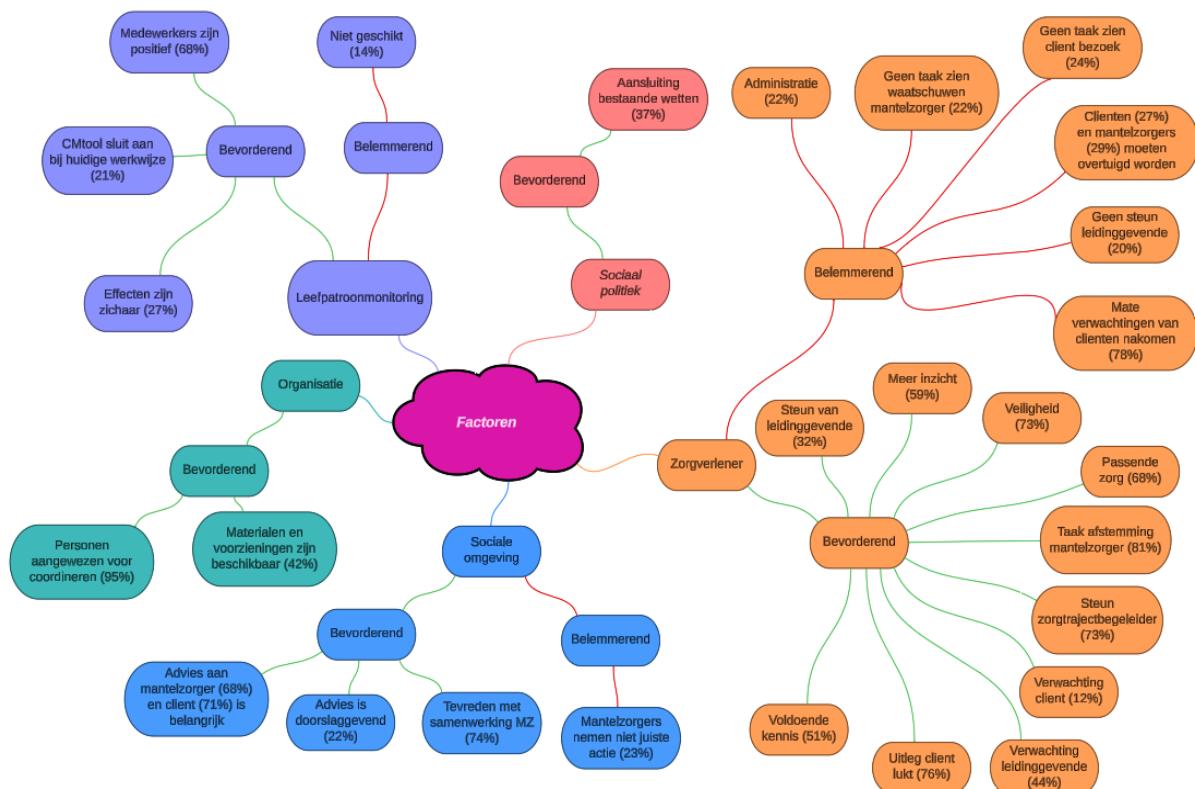
Samenwerking en ondersteuning: Zorgverleners (81%) vonden het essentieel om verantwoordelijkheden af te stemmen met de mantelzorger. In totaal gaf 73% van de zorgverleners aan steun te ervaren van een zorgtrajectbegeleider.

Van de zorgverleners schatte 76% in dat ze in staat zijn om cliënten goede uitleg te geven over de werking van de bewegingssensoren, en 71% dat ze de cliënten gerust kunnen stellen, dat Leefpatroonmonitoring geen camera's betrof, maar bewegingssensoren.

Zorgverleners (74%) waren tevreden over de samenwerking met mantelzorgers.

Organisatie: Binnen ZZG zorggroep wist 95% van de zorgverleners dat er een of meerdere personen aangewezen zijn voor de coördinatie van Leefpatroonmonitoring. Daarnaast gaf 68% aan dat zij het belangrijk vinden om cliënten en mantelzorgers te adviseren over de inzet van Leefpatroonmonitoring.

Figuur 2. Bevorderende en belemmerende factoren zorgverleners

3.2 Zorgverleners – de meerwaarde van Leefpatroonmonitoring

De laatste vragenlijst liet zien dat zorgverleners Leefpatroonmonitoring als een zinvolle interventie zien voor cliënten zonder dementie. Leefpatroonmonitoring gaf inzicht in veranderingen met betrekking tot het beweegpatroon van een client thuis (tabel 2). De verkregen data werd aanvullend op de klinische blik gebruikt, waardoor passende zorg kon worden gegeven. Hiermee is de client, volgens zorgverleners, beter in staat om de regie te (be)houden. Leefpatroonmonitoring gaf, volgens de zorgverleners, inzicht in de zorgvraag van de cliënt, in wat goede zorg is voor de cliënt en of thuis wonen voor de cliënt (nog) mogelijk is. Leefpatroonmonitoring droeg bij aan het samen met de mantelzorger zorgdragen voor de cliënt. Ook werden, bij onbegrepen klachten, de monitoringsdata van een cliënt gebruikt tijdens overleg met de huisarts. Volgens zorgverleners droeg Leefpatroonmonitoring voor

cliënten en mantelzorgers bij aan een gevoel van veiligheid. Volgens zorgverleners hadden cliënten en/of mantelzorgers verschillende redenen om met Leefpatroonmonitoring te starten. Voor cliënten kan starten met Leefpatroonmonitoring belangrijk zijn om de eigen regie te behouden en langer thuis te blijven wonen. Voor mantelzorgers kan Leefpatroonmonitoring inzicht geven in het leefpatroon van hun naaste, de zelfredzaamheid en het gevoel geven dat hun naaste veilig thuis is. Volgens zorgverleners kon Leefpatroonmonitoring ook ingezet worden om mantelzorgers te ontlasten als deze zich veel zorgen maken over de zelfredzaamheid van de cliënt. Daarnaast gaf Leefpatroonmonitoring volgens zorgverleners inzicht in het activiteitenpatroon en maakte het mogelijk om de zorg beter af te stemmen op de individuele cliënt en, indien nodig, kon meer zorg (tijdelijk) worden ingezet ter voorkoming van verdere achteruitgang. Leefpatroonmonitoring is volgens zorgverleners geschikt voor cliënten met uiteenlopende problemen als: geheugenproblemen, cognitieve problemen, dementie, niet aangeboren hersenletsel, depressie of onbegrepen gedrag.

Tabel 2. Meerwaarde van Leefpatroonmonitoring volgens zorgverleners

Voor cliënten	Voor Mantelzorgers	Voor Zorgverleners
Meerwaarde		
Eigen regie	Inzicht in leefpatroon naaste	Inzicht in activiteitenpatroon
Klachten eerder zichtbaar	Klachten cliënt eerder zichtbaar	Interventies afgestemd op zorgvraag
Ontvangen zorg op maat	Gevoel van veiligheid	Vroege signalering van klachten
Inzicht in leefpatroon	Aanvullende gegevens	Preventieve interventies
Gevoel van veiligheid	Betere afstemming met eigen leven	Duidelijkheid over thuis blijven wonen
Langer thuis wonen	Meer rust, minder stress	Kwaliteit van zorg

3.3 Cliënten – de meerwaarde van Leefpatroonmonitoring

Van de cliënten die gebruik maakten van Leefpatroonmonitoring hadden zes cliënten cognitieve problemen. Bijna allemaal ervoeren ze lichamelijke problemen (n=13) en één cliënt had psychische problemen. Bijlage 2 bevat alle opgehaalde gegevens, waarvan hieronder bondig een samenvatting volgt.

Ervaren gezondheid: Bij de start beoordeelden de cliënten hun gezondheid gemiddeld met een rapportcijfer 6 en aan het einde van het onderzoek werd dit door de 11 cliënten beoordeeld met gemiddeld 7.

Zelfredzaamheid: Gedurende het onderzoek bleef de zelfredzaamheid van cliënten stabiel. Bijna alle cliënten, op één na, maakten gebruik van een loophulpmiddel. Ze waren zelfstandig in staat om het toilet te bezoeken en hadden (gedeeltelijke) ondersteuning nodig bij het wassen en aankleden.

Kwaliteit van Leven: Uit de resultaten bleek dat er binnen de thema's van kwaliteit van leven een paar verschillen zichtbaar waren tussen de metingen bij de start en aan het einde van het onderzoek. Waar de meeste cliënten (n=8) tijdens de eerstevragelijst aangaven dat ze veel

van de liefde en vriendschappen kunnen krijgen die ze willen, gaven de meeste cliënten in de laatste vragelijst aan dat ze *alle* liefde en vriendschappen kunnen krijgen die ze willen, wat een kleine verbetering is voor dit onderwerp.

Ervaringen met Leefpatroonmonitoring: De meerderheid van de cliënten had een positieve ervaring met Leefpatroonmonitoring. Ze hadden geen 'last' van de sensoren en vonden het niet erg dat hun mantelzorger toegang had tot de monitoringsdata. Sommige cliënten 'vergeten' de sensoren in hun woning. Cliënten vonden het 'vervelend' als er onnodige alarmen waren waardoor mantelzorgers onnodig gestoord werden. Leefpatroonmonitoring gaf cliënten een gevoel van veiligheid en bracht rust in de relatie met de mantelzorger. Veel cliënten raadden Leefpatroonmonitoring aan bij anderen in vergelijkbare situaties. Cliënten die geen meerwaarde ervaarden (n=2) stopten na een aantal maanden, deze cliënten hadden verwacht dat Leefpatroonmonitoring meer te bieden had bij valincidenten zoals bij een valalarmsysteem.

3.4 Mantelzorgers – de meerwaarde van Leefpatroonmonitoring

Bijna alle mantelzorgers (n=14) hadden een familiale relatie met de cliënt met Leefpatroonmonitoring. Mantelzorgers beoordeelden hun ervaren gezondheid bij aanvang van het onderzoek met een gemiddeld rapportcijfer 7. Na acht maanden was het gemiddelde rapportcijfer een 8. De ervaren mantelzorgzwaarte bleef gedurende het onderzoek onveranderd. Zowel bij de start als na acht maanden gaven de mantelzorgers deze belasting gemiddeld het rapportcijfer 5. Om bijlage 3 zijn de opgehaalde resultaten opgenomen in de tabellen en hieronder volgt hiervan een beknopte samenvatting.

Informatie over de inzet van Leefpatroonmonitoring: Bij de start van het onderzoek gaven bijna alle mantelzorgers aan voldoende informatie van het team wijkverpleging te hebben ontvangen om weloverwogen afwegingen te kunnen maken rondom de inzet van Leefpatroonmonitoring. De informatie over de inzet van Leefpatroonmonitoring was over het algemeen duidelijk. Deze informatie werd mondeling gegeven (n=14) en aangevuld met schriftelijk materiaal (n=11) en/of een video (n=7).

Ervaringen inzet Leefpatroonmonitoring: Bij de afronding van het onderzoek stonden zeven van de tien mantelzorgers positief tegenover het gebruik van Leefpatroonmonitoring. Alle mantelzorgers wisten bij wie zij terecht konden met vragen over het systeem. De mantelzorgers vonden de Mantelzorger app eenvoudig in gebruik. Door Leefpatroonmonitoring kregen de mantelzorgers meer inzicht in hoe het met hun naaste ging. Daarbij gaf Leefpatroonmonitoring hen een verbeterd contact met hun naaste (n=8) en een gevoel van veiligheid voor hun naaste (n=7).

Zelfstandig thuis blijven wonen: Aan het einde van het onderzoek gaven mantelzorgers aan dat Leefpatroonmonitoring hen meer inzicht gaf in het leefpatroon van hun naaste. Dit zorgde voor vertrouwen dat hun naaste zelfstandig kon blijven wonen. Niet alle mantelzorgers ervaarden meer *rust* door de inzet van Leefpatroonmonitoring. Ondanks het extra inzicht en gevoel van veiligheid, bleven zorgen over de achteruitgang van hun naaste aanwezig.

3.5 De rol van de zorgverleners bij de inzet van Leefpatroonmonitoring

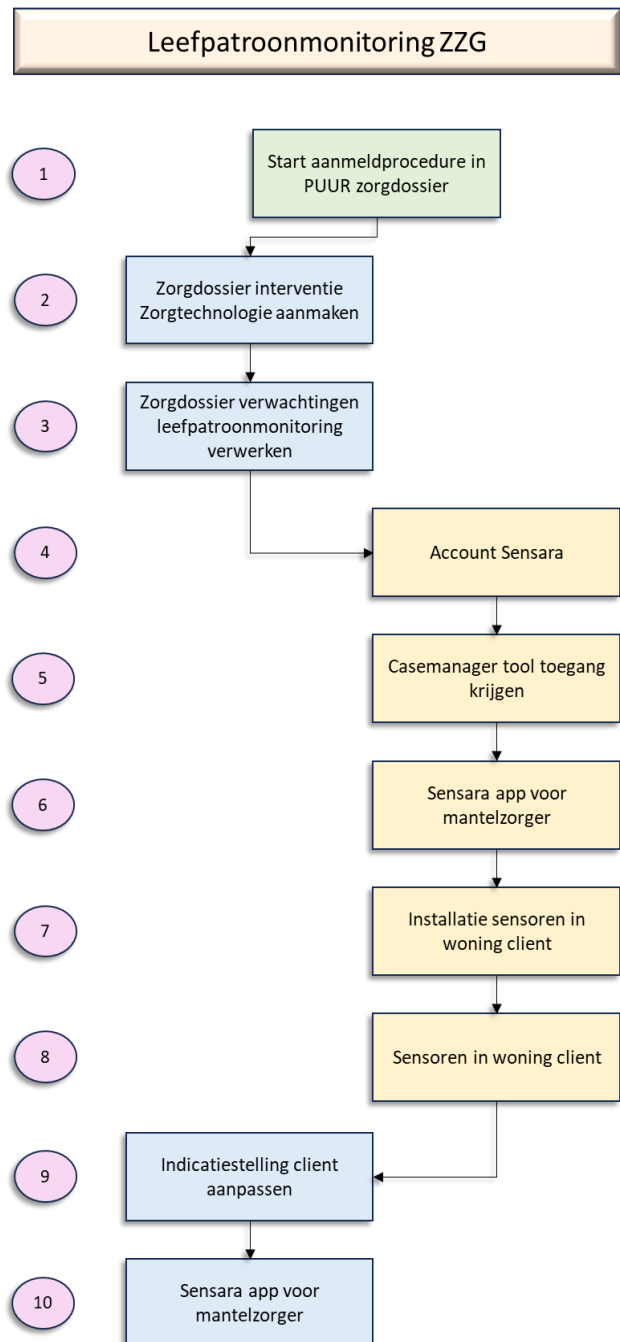
Door de inzet van Leefpatroonmonitoring ontvingen zorgverleners van de teams wijkverpleging aanvullende informatie over cliënten in de vorm van monitoringsdata. Deze data werd gegenereerd door bewegingssensoren en zichtbaar in de Casemanagertool. Gedurende het onderzoek leerden zorgverleners hoe zij met deze monitoringsdata konden omgaan. In de beginfase ontdekten zij dat de bewegingssensoren afgestemd konden worden op de individuele zorgvraag van de cliënt, zodat onnodige meldingen voorkomen werden en alleen relevante informatie werd ontvangen.

Zorgverleners konden de gegenereerde data gebruiken in hun overleg met bijvoorbeeld de huisarts van een cliënt als er sprake was van onbegrepen klachten.

Zorgverleners gaven aan dat het bespreken van de monitoringsdata tijdens team overleggen cruciaal was om het draagvlak binnen het team te vergroten. Daarnaast vonden zij het belangrijk om in het zorgdossier van de cliënt duidelijk te noteren wat de specifieke zorgvraag is bij de inzet van Leefpatroonmonitoring.

Procesverbetering starten met Leefpatroonmonitoring: Een belangrijke behaalde opbrengst was het verbeteren van het startproces bij de inzet van Leefpatroonmonitoring. Door dit proces gedetailleerd in kaart te brengen, kon dit – in samenwerking met de leverancier van de sensoren – grotendeels worden geautomatiseerd. Hierdoor werd het proces gereduceerd (van 17 naar 10 stappen) bij de start van Leefpatroonmonitoring. Het eindresultaat is schematisch weergegeven in figuur 3. Zorgverleners ervoeren deze samenwerking om het proces te verbeteren als zeer waardevol.

Figuur 3. Proces starten met Leefpatroonmonitoring

3.6 Samenwerkingsafspraken tussen zorgverleners en cliënt/ mantelzorger

Zorgverleners vonden het belangrijk om met de mantelzorger afspraken te maken over wie verantwoordelijk is om binnenkomende meldingen op te volgen. Het overgrote deel van de zorgverleners (65%) gaf aan het belangrijk te vinden dat mantelzorgers de verantwoording op zich neemt voor binnenkomende meldingen. Dit is voor zorgverleners belangrijk omdat zij in de teams wijkverpleging geen 24/7 zorg verlenen/ garanderen. Een melding in de nacht kan bijvoorbeeld niet opgevolgd worden door een zorgverlener in een team. Ook vonden zij het belangrijk om afspraken vast te leggen over praktische zaken zoals het tijdig vervangen van batterijen in de sensoren. Voor zorgverleners was het belangrijk om al deze afspraken schriftelijk vast te leggen in het zorgdossier van de cliënt. Mantelzorger daarentegen waren zich niet bewust dat deze afspraken vast werden gelegd in het zorgdossier.

3.7 Ontwikkelde toolbox

De materialen die voor dit onderzoek zijn ontwikkeld zijn gebundeld in een toolbox en betreffend de trainingen⁴ voor zorgverleners uit teams wijkverpleging en een adviesrapport.⁹ Verder werd tijdens het onderzoek gebruik gemaakt van reeds ontwikkeld materiaal waar ZZG zorggroep een rol bij had.

De trainingen zijn bij de inzet van Leefpatroonmonitoring belangrijk voor de zorgverleners in de teams wijkverpleging om cliënten en hun mantelzorgers goed te informeren over deze zorgtechnologie. Voor een succesvolle implementatie van Leefpatroonmonitoring is tijd en ruimte nodig. Trainingen ondersteunen zorgverleners, maar kunnen de zorgverleners nooit op alle onvoorziene situaties volledig voorbereiden. Zorgverleners benadrukten tijdens het onderzoek het belang van een continu veranderproces en het voeren van open gesprekken binnen en tussen de teams. De ervaringsbijeenkomsten boden zorgverleners hiervoor de mogelijkheid om met en van elkaar te leren. Vooral in de beginfase werden knelpunten geïnventariseerd, zodat deze gericht konden worden opgelost. Dit proces werd door de zorgverleners als intensief, maar vooral als waardevol ervaren.

Het adviesrapport gaat in op de voorwaarden om met Leefpatroonmonitoring te starten: de voorbereiding hierop, het daadwerkelijk starten en wet- en regelgeving.

4 CONCLUSIE

Leefpatroonmonitoring is een waardevolle interventie voor cliënten die zelfstandig alleen wonen, maar waarbij twijfels bestaan over hun vermogen om dit vol te houden. Dit kan spelen bij cognitieve problemen door bijvoorbeeld niet-aangeboren hersenletsel, geheugenproblemen of bij mentale achteruitgang door ouderdom. Met Leefpatroonmonitoring kan de zorg nauwkeurig worden afgestemd op de behoeften van de cliënt en kunnen verborgen klachten vroegtijdig worden opgespoord.

Leefpatroonmonitoring biedt het netwerk van de cliënt inzicht in diens dagelijks leefpatroon, wat helpt om veranderingen in gedrag of routines snel te signaleren. Dit maakt het mogelijk om tijdig passende (tijdelijke) zorginterventies in te zetten.

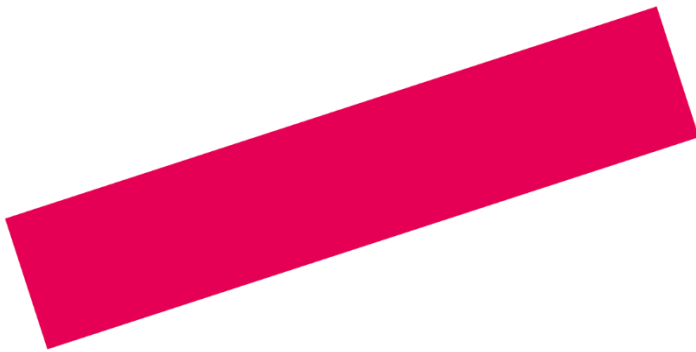
Voor een succesvolle implementatie in de eerstelijnszorg binnen teams wijkverpleging is het belangrijk om het volledige team te betrekken. Training vooraf en tijdens het implementatieproces wordt sterk aanbevolen. Daarnaast moet de organisatie voldoende tijd en ruimte bieden voor het veranderproces en moeten knelpunten centraal worden verzameld en aangepakt.

5 GEBRUIKTE LITERATUUR

1. Buimer H, Ipakchian Askari S, Bierhoff I, Rinzema R, Van Hoesel T, Van der Leeuw J. *Leefpatroonmonitoring in de wijk; Waardebepalend onderzoek 2022-2023*. 2024. 29-11-2024.
2. Van Gaal BGI, Barnhoorn M, Verhoeven R, Caris J, Magnee M. De Meerwaarde van Leefpatroonmonitoring in wijkteams. *Draft*. 2025.
3. Vilans. Leefpatroonmonitoring. 03-01-2025, 2025. Updated 03-01-2025.
<https://www.vilans.nl/kennisbank-digitale-zorg/technologieen/leefpatroonmonitoring>
4. Caris J. *Trainingen Leefpatroonmonitoring. Professionalisering (wijk)verpleegkundigen bij de inzet van Leefpatroonmonitoring*. 2024. 01-11-2024.
5. Masselink R, De Haan J, Hugenholtz N, Van Rossum M, Schwippert RP. *Veranderen met appreciative inquiry. Waarderend actieonderzoek in de praktijk*. Boom; 2020.
6. Katz S, Ford AB, Moskowitz RW, Jackson BA, Jaffe MW. Studies of illness in the aged: the index of ADL: a standardized measure of biological and psychosocial function. *JAMA : the journal of the American Medical Association*. 1963;185(12):914-919.
7. Bibi I, Polman R, Nyman SR. Reliability of the ICECAP-O Quality of Life Scale With Community-Dwelling People With Dementia. *Gerontol Geriatr Med*. Jan-Dec 2022;8:23337214221086802. doi:10.1177/23337214221086802
8. Hoefman R, Van Exel N, Brouwer W. iMTA valuation of informal care questionnaire MANUAL. 2013.
9. Van Gaal B, Barnhoorn M. *Adviesrapport Leefpatroonmonitoring. Voor organisaties met cliënten in de eerstelijnszorg*. Gezondheid LTv; 2024. 01-12-2024. <https://www.han.nl/projecten/2022/de-meerwaarde-van-leefpatroonmonitoring/Adviesrapport-inzet-Leefpatroonmonitoring-2024.pdf>

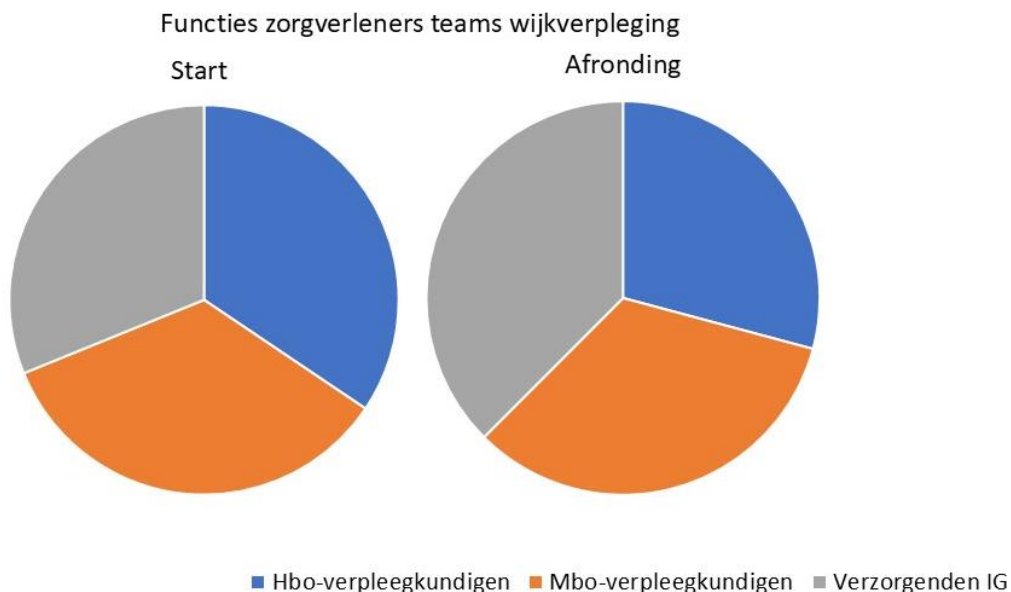
BIJLAGEN - LEEFPATROONMONITORING

Onderzoek naar de meerwaarde in teams wijkverpleging

BIJLAGE 1 RESULTATEN ZORGVERLENERS TEAMS WIJKVERPLEGING

Kenmerken zorgverleners team wijkverpleging	Start	Bij afronding
Aantal zorgverleners die vragenlijst volledig hebben ingevuld	41/61	24/28
Gemiddelde leeftijd in jaren	44 jaar	49 jaar
Gemiddeld aantal jaren werkzaam in team	8 jaar	
Aantal zorgverleners met ervaring met zorgtechnologie	38	
Aantal zorgverleners met ervaring met Leefpatroonmonitoring	25	

1.1 De start van het onderzoek – inzicht in de beïnvloedende factoren

Kennis en houding van zorgverleners over de inzet van leefpatroonmonitoring*	Eens	Oneens
Ik beschik over voldoende kennis om Leefstijlmonitoring en/of de Casemanager-tool te kunnen gebruiken.	21	21
De Casemanager-tool is voor mij niet ingewikkeld om te kunnen gebruiken.	18	5
De Casemanager-tool sluit goed aan bij de wijze waarop ik nu werk.	11	3
Ik vind de effecten van het gebruik van Leefstijlmonitoring duidelijk zichtbaar.	14	5
Ik vind dat ik alle informatie en materialen heb die nodig zijn.	17	5
Ik vind Leefstijlmonitoring geschikt voor mijn cliënten.	23	7
Ik heb in onze organisatie makkelijk toegang tot informatie over het gebruik van LSM.	14	5
Ik sta positief tegenover het gebruik van Leefstijlmonitoring.	28	0
Zorgverleners verwachten dat het lukt om*:	Wel	Niet
de Casemanager-tool te bedienen.	28	4
de monitoringsgegevens uit de Casemanager-tool te interpreteren.	26	4
actie te ondernemen op basis van de gegevens in de Casemanager-tool.	27	4
cliënten uit te leggen wat de sensoren doen en wat er met hun data gebeurt.	31	4
mantelzorgers van cliënten uitleg te geven over het gebruik van Leefpatroonmonitoring.	26	4
cliënten gerust te stellen over het gebruik van Leefstijlmonitoring.	29	5
Zorgverleners verwachten dat door Leefpatroonmonitoring*:	Wel	Niet

cliënten de regie over hun leven behouden.	24	0
cliënten een ontspannen verstandhouding met hun mantelzorger behouden.	18	0
cliënten zorg ontvangen passend bij hun situatie/behoefte.	28	0
cliënten zelfstandig thuis blijven wonen.	23	0
de veiligheid voor de cliënt beter gewaarborgd is.	30	0
De voordelen van Leefpatroonmonitoring volgens zorgverleners*:	Eens	Oneens
Dat ik geruster ben over het welzijn van cliënten.	16	4
Dat ik meer inzicht heb in de gezondheidssituatie van cliënten.	24	1
Dat ik eerder in de gaten heb wanneer de gezondheidssituatie van cliënten verandert.	23	2
Dat ik mij beter geïnformeerd voel tijdens de gesprekken met cliënten over hun eigen welzijn.	19	3
Dat ik mij beter geïnformeerd voel tijdens de gesprekken met de mantelzorger over de cliënt.	22	4
De nadelen van Leefpatroonmonitoring volgens zorgverleners*	Eens	Oneens
Een grotere administratieve last ervaar.	9	7
Te veel aandacht moet besteden aan de techniek van leefstijlmonitoring.	7	8
Te veel aandacht moet besteden aan het interpreteren van de data.	5	9
Zorgverleners hebben bij Leefpatroonmonitoring de taak om*:	Eens	Oneens
globaal inzicht te krijgen in het activiteitenpatroon van cliënten.	26	0
na te gaan wat deze activiteitenpatronen betekenen voor het welzijn van cliënten.	29	0
de mantelzorger te waarschuwen als het activiteitenpatroon een alarmsignaal geeft.	22	9
de cliënt te bezoeken als het activiteitenpatroon een alarmsignaal geeft.	20	10
inzichten uit de Casemanager-tool te delen met mijn collega's.	24	1
de geregistreerde data te gebruiken om een zeer precies inzicht te krijgen in het welzijn van cliënten.	28	0
afstemming te zoeken met de mantelzorger over wie verantwoordelijk is voor welke taken.	33	0
Zorgverlener in relatie tot cliënt en mantelzorger*	Eens	Oneens
Ik moest de mantelzorger van mijn cliënt overtuigen om Leefstijlmonitoring te gebruiken	12	3
Ik moest mijn cliënt overtuigen om Leefstijlmonitoring te gebruiken	11	3
De mantelzorger van mijn cliënt reageert positief op het gebruik van Leefstijlmonitoring.	16	0
Mijn cliënt reageert positief op het gebruik van Leefstijlmonitoring.	10	2
Cliënten zijn tevreden over het gebruik van Leefstijlmonitoring.	10	1
Zorgverleners hebben bij Leefpatroonmonitoring voldoende ondersteuning van*:	Eens	Oneens
directe leidinggevende	13	8
technisch ondersteuningsteam	22	2
betrokken mantelzorgers	21	4
zorgtrajectbegeleider	30	2
directe collega's in het wijkteam	29	2

Bij de inzet van Leefpatroonmonitoring*:	Wel	Niet
Verwacht je leidinggevende dat jij Leefpatroonmonitoring gebruikt.	18	4
De mantelzorgers verwachten dat jij Leefpatroonmonitoring gebruikt.	7	8
Je cliënten verwachten dat jij Leefpatroonmonitoringgebruikt.	5	11
Je collega's verwachten dat jij Leefpatroonmonitoringgebruikt.	15	6
Werken met Leefpatroonmonitoring wordt beïnvloed door*:	Veel	Weinig
je directe leidinggevende	16	5
de mantelzorgers van cliënten	31	0
je cliënten	32	0
je collega's uit het wijkteam	27	0
Volgens zorgverleners*:	Ja	Niet
krijgt onze organisatie op korte termijn te maken met andere veranderingen.	14	7
heeft het management formele afspraken over het gebruik van Leefpatroonmonitoring.	14	2
heeft de organisatie één of meerdere personen aangewezen voor het coördineren van de invoering van Leefstijlmonitoring.	39	1
Volgens zorgverleners heeft de organisatie*:	Eens	Oneens
maatregelen getroffen zodat medewerkers die Leefpatroonmonitoring gebruiken en de organisatie verlaten, tijdig worden vervangen door (nieuwe) medewerkers.	6	8
voldoende personeel om Leefpatroonmonitoring zoals bedoeld te kunnen gebruiken.	16	3
voldoende financiële middelen beschikbaar om Leefpatroonmonitoring zoals bedoeld te kunnen gebruiken.	15	2
mij voldoende tijd beschikbaar gesteld om Leefpatroonmonitoring te integreren in mijn dagelijks werk.	16	3
mij voldoende materialen en voorzieningen beschikbaar gesteld om Leefpatroonmonitoring te kunnen gebruiken.	17	1
regelmatig de voortgang van de invoering van Leefpatroonmonitoring naar ons terug gekoppeld.	10	6
Volgens zorgverleners^:	Eens	Oneens
is de werkdruk qua taakverdeling met de mantelzorger voor mij goed hanteerbaar.	11	1
zijn de mantelzorgers makkelijk te bereiken voor het bespreken van gepaste acties.	17	0
geven de mantelzorgers goede informatie over hun naaste buiten de Mantelzorger app om.	12	1
kan een goede taakverdeling met de mantelzorgers worden bereikt over wie in actie komt.	13	0
Nemen de mantelzorgers gepaste acties op basis van de gegevens uit de Mantelzorger app.	8	1
is de samenwerking met de mantelzorgers van de cliënten prettig.	29	0

* :vragen zijn door 41 respondenten ingevuld, overige respondenten scoorden 'Geen mening'/ Weet niet

^: vragen zijn door 39 respondenten ingevuld, overige respondenten scoorden 'Geen mening.'

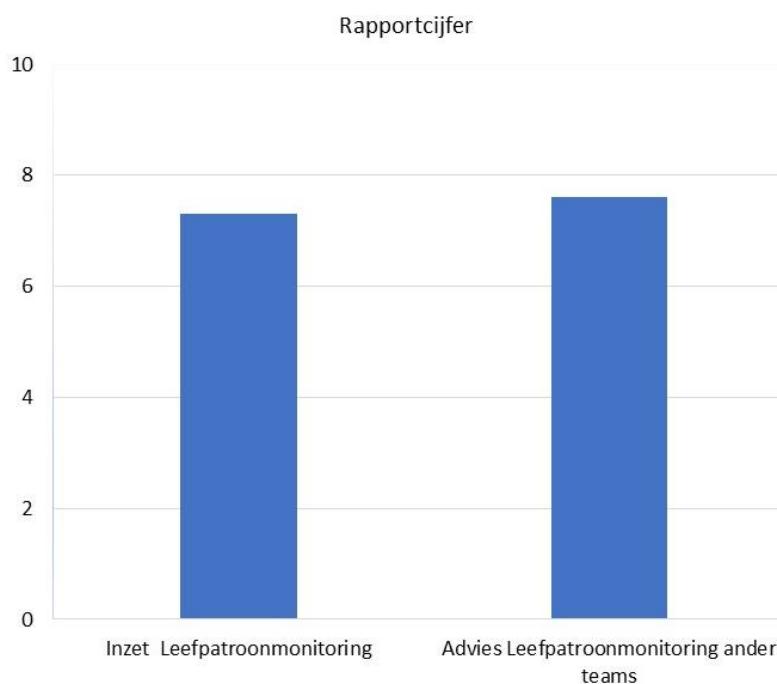
1.2 De afronding van het onderzoek – inzichten met Leefpatroonmonitoring

20/28 zorgverleners hadden een zorgrelatie met een cliënt met Leefpatroonmonitoring

23/28 zorgverleners zagen mogelijkheden voor de inzet van Leefpatroonmonitoring bij cliënten in teams wijkverpleging

2/17 zorgverleners maakten zich zorgen om de privacy van de gegevens die verzameld worden bij de inzet van Leefpatroonmonitoring

Leefpatroonmonitoring voor cliënten:	Eens	Neutraal	Oneens
is zinvol	23	2	3
is aanvullend op de 'klinische blik'	17	10	1
geeft passender zorg	24	3	1
beter regie (be)houden	21	5	2
Leefpatroonmonitoring geeft inzicht in:	Eens	Neutraal	Oneens
de zorgvraag van de cliënt	24	3	1
wat goede zorg is voor de cliënt	24	2	2
de mogelijkheid van cliënt om thuis te wonen	25	2	1
het samen met mantelzorger zorgen voor cliënt	25	2	1
Bij de inzet van Leefpatroonmonitoring is het belangrijk:	Eens	Neutraal	Oneens
dit in het zorgdossier van de cliënt vast te leggen	26	1	1
dat de mantelzorger verantwoordelijk is voor binnenkomende meldingen	11	5	1
om met mantelzorgers afspraken te maken over binnenkomende meldingen	17	0	0
dat de gemaakte afspraken met de mantelzorger worden vastgelegd in het zorgdossier van de cliënt	16	1	0

BIJLAGE 2 RESULTATEN CLIËNTEN MET LEEFPATROONMONITORING

Cliëntkenmerken	Start	8 maanden
Aantal cliënten uitgenodigd voor LPM	17	
Aantal cliënten gestopt voor monteren sensoren in huis	2	
Aantal cliënten met LPM	15	11
Aantal vrouwen met LPM	9	
Leeftijd in jaren (mediaan/IQR)	85 (79-91)	
Aantal cliënten met kinderen	14	
Cliënten met:		
Cognitieve problemen	6	
Lichamelijke problemen	13	
Psychische problemen	1	
Cijfer voor ervaren gezondheid cliënt mediaan (IQR)	6 (5-7)	7 (6-8)
ADL afhankelijkheid [0-6] mediaan (IQR)	5 (4-6)	5 (4-6)

2.1 Clienten – Kwaliteit van Leven

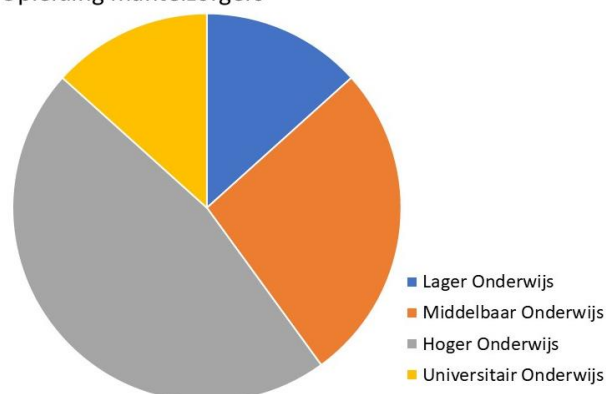
Liefde en vriendschap	Start	8 maanden
Ik kan alle liefde en vriendschap krijgen die ik wil	4	6
Ik veel van de liefde en vriendschap krijgen die ik wil	8	4
Ik kan een beetje van de liefde en vriendschap krijgen die ik wil	3	1
Ik kan niets krijgen van de liefde en vriendschap die ik wil	0	0
Denken aan de toekomst	Start	8 maanden
Ik maak me geen zorgen over de toekomst	9	6
Ik maak me een beetje zorgen over de toekomst	5	4
Ik maak me nogal zorgen over de toekomst	0	0
Ik maak me veel zorgen over de toekomst	1	1
Dingen die u waardevol doen voelen	Start	8 maanden
In staat alle dingen te doen	1	1
In staat veel dingen te doen	9	9
In staat om weinig dingen te doen	3	1
Niet instaat om dingen te doen	2	0
Genieten en plezier hebben	Start	8 maanden
Ik kan zoveel genieten en plezier maken als ik wil	2	4
Ik kan voldoende genieten en plezier maken als ik wil	11	6
Ik kan niet zoveel genieten en plezier maken als ik wil	1	1
Ik kan niet genieten of plezier maken zoals ik wil	1	0
Onafhankelijkheid	Start	8 maanden
Ik ben in staat volledig onafhankelijk te zijn	1	1
Ik ben in staat onafhankelijk te zijn op sommige gebieden	6	5
Ik ben in staat onafhankelijk te zijn op veel gebieden	7	5
ik ben totaal niet in staat onafhankelijk te zijn	1	0
Ik ben in staat volledig onafhankelijk te zijn	1	1

BIJLAGE 3 RESULTATEN MANTELZORGERS

15 mantelzorgers van naaste met LPM	Aantal
10 mannen & 5 vrouwen	
Gemiddelde leeftijd was 55 jaar	
Gehuwd / samenwonend	11
Mantelzorgers met kinderen	13
Mantelzorgers met betaald werk	13
Mantelzorgers familie van naaste	14
Mantelzorgers met 1 dag zorgtaken bij naaste	11
Mantelzorgers met 2 dagen zorgtaken bij naaste	2
Mantelzorgers met 7 dagen zorgtaken bij naaste	2

Opleiding mantelzorgers

Alle 15 mantelzorgers werden via ZZG zorggroep geïnformeerd over LPM.

13/14 mantelzorgers ontvingen voldoende informatie van het wijkteam om goede afweging te maken.

13/15 mantelzorgers ontvingen duidelijke mondelinge informatie over LPM.

10/11 mantelzorgers ontvingen duidelijke schriftelijke informatie over LPM.

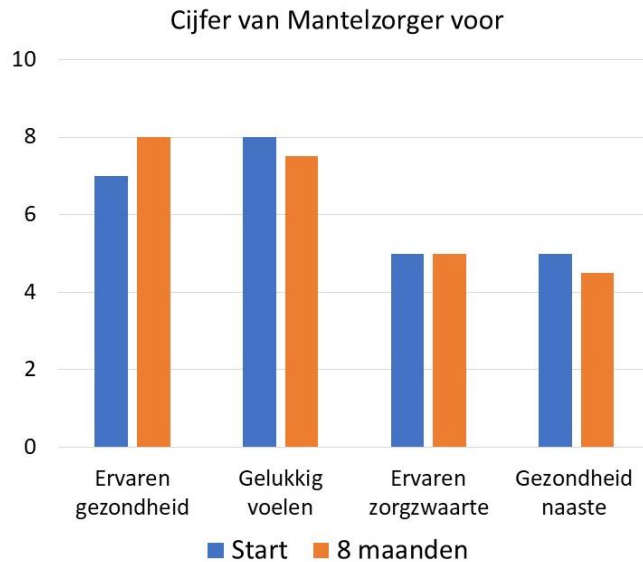
6/7 mantelzorgers ontvingen duidelijke informatie via video over LPM.

7/8 mantelzorgers ontvingen duidelijke schriftelijke informatie over de Mantelzorger app.

13/14 mantelzorgers ontvingen duidelijke mondelinge informatie over de Mantelzorger app.

5/6 mantelzorgers ontvingen duidelijke informatie via video over de Mantelzorger app.

Ervaren zorgzwaarte mantelzorgers	Start			8 maanden		
	Veel	Enige	Geen	Veel	Enige	Geen
Ik heb problemen om mijn dagelijkse activiteiten te combineren met mijn zorgtaken	1	7	7	1	7	2
Ik heb voldoening van het verrichten van mijn zorgtaken	6	8	1	3	6	1
Ik heb relationele problemen met mijn naaste	2	6	7	2	2	6
Ik heb financiële problemen bij mijn zorgtaken	0	2	13	0	0	10
Ik heb, indien nodig, steun van anderen bij het verrichten van mijn zorgtaken	4	8	3	2	5	3
Ik heb problemen met mijn eigen lichamelijke gezondheid	2	3	10	2	2	6
Ik heb problemen met mijn eigen geestelijke gezondheid	2	0	13	2	1	7

	Start		8 maanden	
	Eens	Oneens	Eens	Oneens
Mantelzorgers over de inzet van leefpatroonmonitoring				
Ik sta positief tegenover het gebruik van leefpatroonmonitoring	14	0	7	3
Mijn naaste heeft leefpatroonmonitoring omdat ik dat belangrijk vind	9	5	5	5
Mijn naaste staat positief tegenover leefstijlmonitoring	14	0	7	3
Ik weet hoe ik de Mantelzorger app moet gebruiken	12	2	9	1
De leefpatroonmonitoring van mijn naaste is voor mij niet zwaar	11	3	8	2
Op mijn vragen over leefpatroonmonitoring werd snel gereageerd door het wijkteam.	12	2	7	3
Ik weet bij wie ik terecht kan als ik vragen heb over leefpatroonmonitoring	13	1	10	0
Ik weet bij wie ik terecht kan met vragen over de gegevens in de Mantelzorger app	11	3	8	2
Mantelzorgers en de samenwerking met het wijkteam				
Ik vind de samenwerking met het wijkteam prettig	14	0	10	0
Het wijkteam ondersteunt mij ook ongevraagd bij de inzet van leefpatroonmonitoring	9	5	5	5
Het wijkteam neemt mij als mantelzorger serieus	14	0	10	0
Het wijkteam is makkelijk te bereiken met vragen over leefpatroonmonitoring	13	1	9	1
Het wijkteam stemt de taken rondom leefpatroonmonitoring af	9	5	4	6
Het wijkteam is deskundig in de adviezen over de inzet van leefpatroonmonitoring	14	0	8	2
Ik word door het wijkteam betrokken bij de betekenis van de gegevens in de Mantelzorgerapp	10	4	10	0
Het wijkteam hield rekening met mijn wensen bij de inzet van leefpatroonmonitoring van mijn naaste	11	3		

	8 maanden	
	Eens	Oneens
Mantelzorgers over de inzet van leefpatroonmonitoring		
Ik heb door leefpatroonmonitoring andere gesprekken met mijn naaste, bijvoorbeeld over dagelijkse bezigheden i.p.v. het stellen van controlerende vragen	5	5
Doordat mijn naaste leefpatroonmonitoring heeft ervaar ik meer rust	4	6
De Mantelzorger app is moeilijk te begrijpen	0	10
Door leefpatroonmonitoring bij mijn naaste word ik onrustig	0	10
Door leefpatroonmonitoring weet ik beter hoe het met mijn naaste gaat	8	2
Leefpatroonmonitoring kan belangrijk zijn voor zelfstandig wonende kwetsbaren ouderen	10	0
Door leefpatroonmonitoring heb ik een beter contact met mijn naaste	8	2
Door leefpatroonmonitoring kan mijn naaste langer zelfstandig thuis blijven wonen	7	2
Leefpatroonmonitoring draagt bij aan het gevoel van veiligheid van mijn naaste	7	3
Mening mantelzorgers over privacy & toegang tot gegevens		
Ik vind dat de privacy rondom het vastleggen en opslaan van de gegevens van mijn naaste goed geregeld is	9	1
Ik vind de afspraken met de leverancier over de privacy helder	10	0
Het is voor mij duidelijk hoe de gegevens in de Mantelzorger app worden opgeslagen	5	5
Ik weet voldoende over de afspraken rondom privacy waardoor ik gerust met leefpatroonmonitoring kan werken	10	0
Ik heb duidelijke afspraken gemaakt met de wijkverpleging over wie toegang heeft tot de gegevens van mijn naaste	7	3
Ik maak mij zorgen over de gegevens die in de Mantelzorger app worden opgeslagen	1	9
Ik vind het geen probleem dat de wijkverpleging de gegevens van mijn naaste in kan zien	10	0
Ik heb duidelijke afspraken gemaakt met de wijkverpleging over wie welke acties gaat ondernemen bij alarmsignalen vanuit de app	7	3

OPEN UP
NEW HAN_ UNIVERSITY
HORIZONS. OF APPLIED SCIENCES